

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419205145
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4419205145.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcov: 1/ N. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. S. XX, I., 2/ Y. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. S., XX I., obaja zastúpení JUDr. Tiborom Elzerom, advokátom, Hlavné námestie 7 Nové Zámky, proti žalovaným: 1/ Ing. S. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. S., O. XXX/X, S., zastúpený KATONA LEGAL, s.r.o., G. Czuczora 4, Nové Zámky, IČO: 53098684, 2/ AGRO ŽITAVA s.r.o., Jesenského 16, Šurany, IČO: 36664022, zastúpený: JUDr. Ing. Ivan Katona, PhD, LL.M. - advokátska kancelária, s.r.o., G. Czuczora 4, Nové Zámky, IČO: 51816865, 3/ Kooperatíva poisťovňa a.s., Vienna Insurance group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00585441, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., Námestie M. Benku 6 Bratislava, IČO: 52058310, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného v druhom rade a žalovaného v treťom rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 05. novembra 2021 č.k. 13C/67/2019-377 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11. novembra 2021 č.k. 13C/67/2019-401 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalobkyni v prvom rade vo výške 9 000 eur a žalobcovi v druhom rade vo výške 13 500 eur potvrdzuje s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

II. Vo zvyšnej vyhovujúcej časti nemajetkovej ujmy napadnutý rozsudok vo vzťahu k žalobkyni v prvom rade v sume 1 000 eur a vo vzťahu k žalobcovi v druhom rade v sume 1 500 eur mení tak, že žalobu zamietá.

III. Žalobkyňa v prvom rade a žalobca v druhom rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v druhom a v treťom rade v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie uložil žalovaným v druhom a v treťom rade zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Opravným uznesením opravil výrok rozsudku tak, že žalovaní v druhom a v treťom rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol, žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že žalovaný v prvom rade bol trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 2T/55/2019-229 zo dňa 18. 04. 2019 odsúdený pre prečin usmrtenia, ktorého sa dopustil pri dopravnej nehode dňa 16. 10. 2018, ako vodič motorového vozidla, evidenčné číslo: J. keď nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu vozidla a narazil do pred ním jazdiaceho cyklistu O. S., ktorý zraneniam dňa XX. XX. XXXX podľahol. Žalovaná v treťom rade ukončila dňa 25. 06. 2019 šetrenie poisťnej udalosti a poukázala žalovanej v prvom rade poisťné plnenie v sume 15293,58 eura.

1.3. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/55/2019, konkrétne zo znaleckého posudku MUDr. V. V. č. 079/2018 a MUDr. D. J. č. 032/2018 zo dňa 26. 12. 2018 súd prvej inštancie zistil, že poškodený O. S. bol v čase nehody pod vplyvom alkoholu a nameraná mu bola hodnota alkoholu v krvi 0,49 g/kg (promile), ktorým množstvom však poškodený prakticky ovplyvnený nebol.

1.4. Vykonaným dokazovaním tiež mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi žalobkyňou v prvom rade a jej zosnulým manželom bol výborný manželský vzťah boli manželia 27 rokov, mali spoločné koníčky, otvorili si obchodík, kde ona predávala a manžel jej pomáhal s tovarom, pričom mal aj hlavné zamestnanie. Po jeho smrti všetko padlo, veľmi zle to znášala, je to neopísateľné a nevyčísliteľné, má traumy doteraz, rovnako aj ich syn. Uviedla, že to ťažko znášajú, nevedia sa sústrediť, chýba im jeho príjem, keďže bol hlavným živiteľom rodiny, pracoval ako kuchár a zarábala asi 1000 eur mesačne. Ďalej uviedla, že dôsledky si riešili v rámci rodiny, odbornú pomoc nevyhľadala, ale predtým neužívala žiadne lieky a po tejto udalosti začala užívať lieky na tlak a to práve v súvislosti s tým, čo sa stalo. Dodala, že nemá žiadnu známosť, žije so synom, zostala v 45 rokoch vdovou, bola finančne odkázaná na manžela.

1.5. Žalobca v druhom rade uviedol, že stratil otca, ktorého už nikdy mať nebude, mali vzájomne dobrý vzťah, spoločné koníčky, chodili bicyklovať a ťažké to bolo aj preto, že vec bola medializovaná, všetci sa ho na to pýtali, išli aj fám, ktoré boli nepravdivé, ale strata otca je nezvratná. Uviedol, že otec sa mu venoval, vychovával ho, pomáhal mu, žil spolu s rodičmi v jednej domácnosti, no po jeho smrti sa zmenili finančné pomery, keďže otec bol živiteľom rodiny, obchod bol iba sekundárny príjem, občas sa stane, že musí mame pomôcť finančne, čo predtým nebolo. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o citovú stránku, mama to znášala veľmi zle, boli spolu dlho, cestovali, je to pre ňu veľká strata, prišla vlastne o všetko, traumy riešili v rámci rodiny, odbornú pomoc nevyhľadal a dodal, že žalovaný v prvom rade sa síce listom ospravedlnil a poslal aj nejaké peniaze, ale nevedeli prečo a tak ich neprijali.

1.6. Po právnej stránke vec posúdil podľa ustanovení § 11, § 13, § 15, § 16, § 415, § 420, § 427, § 428, § 429, § 448, § 511 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 92 § 93 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), § 4 ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), § 193 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“), čl. 3 ods. 1 Smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia (ďalej len „Smernica 72/166/EHS“).

1.7. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, po teoretických zdôvodneniach inštitútu škody, zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, citácie rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, citácie rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, Súdneho dvora Európskej únie, konštatoval nepochybné preukázanie usmrtenia O. S. žalovaným v prvom rade. Žalobu voči žalovanému v prvom rade zamietol už prvým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nie je pasívne vecne legitimovaný a za škodu nezodpovedá. Nárok žalobcov v prvom a v druhom rade voči žalovanému v druhom rade je daný podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v druhom rade objektívne zodpovedá za škodu, ktorá pri prevádzke jeho dopravného prostriedku (práve zavinením vodiča jeho motorového vozidla, ktorý bol jeho zamestnancom) vznikla. Táto zodpovednosť ako vlastníka a prevádzkovateľa dopravného prostriedku je nesporná po preukázaní toho, že išlo o škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky, bola spôsobená škoda a je nesporné, že medzi týmito predpokladmi je príčinná súvislosť a je daná podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v druhom rade je vlastníkom predmetného vozidla, je oprávnený na trvalú prevádzku predmetného dopravného prostriedku a žalovaný v prvom rade pre neho týmto vozidlom vykonával služobnú jazdu na jeho podnet a v jeho prospech. Z týchto dôvodov žalobu voči žalovaným v druhom a v treťom rade považuje čo do základu za dôvodnú, keď je daná ich pasívna vecná legitimácia.

1.8. Súd prvej inštancie skonštatoval tiež i vecnú pasívnu legitimáciu žalovanej v treťom rade poukazujúc na súčasnú judikatúru vyšších súdnych autorít, a to európskeho súdu, Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a krajských súdov. Konštatoval, že v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora (druhej komory)

za súčasného stavu právneho poriadku Únie sú členské štáty oprávnené v rámci svojich režimov zodpovednosti za škodu upraviť najmä škody spôsobené motorovými vozidlami, ktoré sa musia nahradiť, rozsah ich náhrady a osoby, ktoré majú na ich náhradu nárok, preto vyššie uvedené články je nutné vykladať tak, že povinné poistenie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Smernice dávajú výklad o tom, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy a preto právo umožňuje navrhovateľkám požadovať náhradu nemajetkovej ujmy a túto likvidovať z povinného zmluvného poistenia, pretože právna úprava tomu brániaca by odporovala právu Európskej únie. Taktiež judikatúra súdov SR ustálila, že z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2002 Z.z. je krytá ja náhrada nemajetkovej ujmy.

1.9. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd prvej inštancie k záveru, že u oboch žalobcov bolo porušené osobnostné právo, a to právo na súkromie a právo na rodinný život. Je zrejmé, že došlo na strane žalobcov k takej ujme, ktorá im úplne bráni naplňovať ich citové potreby, išlo o manžela žalobkyne v prvom rade a otca žalobcu v druhom rade, ktorí žili v jednej domácnosti a ktorí medzi sebou mali blízky vzťah. Ujma, ktorá žalobcov postihla, zasiahla inú, ako ich majetkovú sféru a to sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostávajúca osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Je zrejmé, že samotné upustenie od protiprávneho konania a ani odsúdenie vinníka nehody nie je v tomto prípade dostačujúcou satisfakciou. Jediným možným zadosťučinením, ktoré samé o sebe tiež úplne nenahradí škodu žalobcom vzniknutú, je zadosťučinenie v peniazoch, ktoré môže aspoň čiastočne neoprávnený zásah do ich práv zmierniť.

1.10. Súd prvej inštancie skonštatoval oprávnenosť nároku žalobcov v prvom a v druhom rade, pretože morálna satisfakcia nie je v danom prípade postačujúca. Žalobcom vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže protiprávnym konaním žalovaného v prvom rade došlo k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov. Pri určovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prvej inštancie zohľadnil všetky kritériá pre určenie jej výšky, vzal do úvahy aj citové útrapy žalobcov, ktoré sa prejavujú v rozdielnych životných aspektoch. Ide však o porovnateľné dôsledky spočívajúce v strate najbližšieho človeka (manžela, otca), preto nebol dôvod zásadne diferencovať výšku nemajetkovej ujmy u žalobkyne v prvom rade (manželky) a žalobcu v druhom rade (dieťa). Súd prvej inštancie odstupňoval nemajetkovú náhradu (rozdiel 5000 eur v prospech dieťaťa medzi náhradou priznanou manželke a dieťaťu), dôvodiac súladom s obvyklou judikatúrou súdov SR. V prípade žalobcu v druhom rade išlo o pokrvné príbuzenstvo medzi otcom a synom, ktoré nikdy nebude možné nahradiť.

1.11. Poukazujúc na judikatúru súdov Slovenskej republiky priznal žalobkyňi v prvom rade výšku nemajetkovej ujmy 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade výšku 15 000 eur, ktorú považoval za primeranú a v zvyšku nárok žalobcov zamietol.

1.12. K prípadnému spoluzavineniu poškodeného, súd prvej inštancie s poukazom na závery znaleckého posudku uzavrel, že žiadne spoluzavinenie poškodeného O. S. sa v konaní nepreukázalo. Jedinou okolnosťou, na ktorú žalovaní poukazovali, bolo požitie alkoholu, ktoré bolo v trestnom konaní preukázané. Súd prvej inštancie konštatoval, že správanie sa poškodeného O. S. nebolo nízkou dávkou alkoholu nijako ovplyvnené a teda nijako neprispelo k spôsobeniu dopravnej nehody. Žiadne ďalšie okolnosti v tomto smere nielen, že neboli preukázané, ale dokonca neboli žalovanými ani tvrdené.

1.13. Pokiaľ ide o spôsob plnenia žalovaných v druhom a v treťom rade v prospech žalobcov v prvom a v druhom rade, súd prvej inštancie podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaviazal žalovaných v druhom a v treťom rade k solidárnemu plneniu v prospech žalobcov. Poukázal na skutočnosť, že v povinnom zmluvnom poistení platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu, alebo od poisťovateľa (priamy nárok). Poškodený má síce právo na plnenie tak proti škodcovi, ako aj proti jeho poisťovateľovi, avšak plnenie môže dostať iba raz. Obaja povinní môžu byť žalovaní veriteľom na splnenie dlhu každý osobitne v inom konaní a oba hmotnoprávne nároky môžu byť tiež právoplatne priznané (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 202/2004). Ustanovenie § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, stanovuje solidaritu ako princíp len pre nároky na náhradu škody a nevzťahuje sa na nároky na poistné plnenie, pre ktoré solidarita nie je stanovená ani iným právnym predpisom. V prípade, ak poškodený žaluje škodcu a súčasne i poisťovateľa, pasívna solidarita nie je možná, pretože vo vzťahu žalobcu ku škodcovi a žalovanému poisťovateľovi ide o dva rozdielne nároky. Zatiaľ čo nárok žalobcu voči škodcovi je nárokom

na náhradu škody, nárok žalobcu na výplatu poistného plnenia uplatnený voči žalovanému poisťovateľovi je originálnym nárokom na plnenie založeným osobitným právnym predpisom. Z uvedeného záveru vyplýva, že škodca a poisťovňa, z ktorých každý má vo vzťahu k žalobcom plniť z iného titulu.

1.14. O trovách konania žalobcov v prvom a v druhom rade voči žalovaným v druhom a v treťom rade voči ktorým mali v konaní plný úspech), súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal im nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku

1.15. O trovách konania žalovaného v I. rade, ktorý bol v konaní plne úspešný, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi v konaní plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalovaný v druhom rade a to proti výroku č. I. a proti opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. Žalovaný v druhom rade predovšetkým namietal, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vôbec nezohľadnil skutočnosť, že neb. poškodený O. mal v krvi prítomný etanol v toxikologicky významnej koncentrácii vo výške 0,49g.kg⁻¹ (promile) etanolu. Vychádzal iba z predpokladu, že poškodený nebol alkoholom ovplyvnený a nemožno preto na to, ako na priťažujúcu okolnosť, prihliadať.

2.2. Odvolateľ ďalej namietal súdom prvej inštancie priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za neprimerane vysokú a preto pre žalovaného v druhom rade má nepriaznivé až likvidačné dôsledky. Dodal, že pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Súd prvej inštancie však podľa týchto zásad nepostupoval. Výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť likvidačne, priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou, ani finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu. Súd prvej inštancie neprihliadol na okolnosti na strane zodpovednej osoby, ako sú postoj žalovaného v prvom rade, ktorý sa ospravedlnil, prejavil ľútosť, nehodu spôsobil z nebanlivosti, ďalej na mieru spoluzavinenia poškodeného.

2.3. Odvolateľ ďalej poukazuje na zmatečnosť a nevykonateľnosť výroku napadnutého rozsudku. Z rozsudku nevyplýva spôsob plnenia, nevyplýva, či splnenie povinnosti jedným zo žalovaných spôsobuje voči žalobcom zánik povinnosti druhého žalovaného v rozsahu už takto splnenej povinnosti. Súd síce vydal opravné uznesenie, ktorým výrok opravil, avšak odvolaním napáda aj toto opravné uznesenie, nakoľko nesúhlasí s priznanou náhradou nemajetkovej ujmy.

2.4. V závere odvolania nesúhlasí ani s výrokom o náhrade trov konania. Poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie iba čiastočne vyhovel žalobe žalobcov, keď žalobkyňa v prvom rade sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur, súd jej priznal sumu 10 000 eur a žalobca v druhom rade sa domáhal náhrady vo výške 20 000 eur, súd mu priznal sumu 15 000 eur. Súd prvej inštancie nezohľadnil mieru úspechu a neúspechu, keď im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.5. Navrhuje, aby odvolací súd zamietol žalobu žalobcov, resp. aby znížil náhradu nemajetkovej ujmy a priznal žalovanému v druhom rade náhradu trov konania.

3. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnila ani žalovaná v treťom rade. V podanom odvolaní dôvodila tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

3.1. V prvom rade namietala zmatečnosť, nezrozumiteľnosť, nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Poukázala na skutočnosť, že odvolací súd už v zrušujúcom rozhodnutí uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa aj dôvodmi uvedenými v odvolaní proti prvému rozsudku súdu, ako aj existenciou spoluzavinenia poškodeného a mierou tohto spoluzavinenia. Súd prvej inštancie však skopíroval prvý rozsudok, doplnil informácie o zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, upravil spôsob plnenia záväzku, ktorý je však aj po tejto úprave a oprave neurčitý a nevykonateľný. Súd prvej inštancie vôbec neuvádza skutočnosti, ktoré by preukazovali, že sa zaoberal dôvodmi odvolania proti prvému rozsudku tak, ako mu to uložil odvolací súd. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje hodnotiacu úvahu súdu, ktorá musí zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a musí

byť preskúmateľná v inštančnom postupe. Súd však v napadnutom rozsudku neuviedol a neposúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty všetkých strán sporu. Táto nevyváženosť vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie za procesnú obranu žalovaného v treťom rade uvádza veľmi stručne len obsah písomného podania žalovaného v treťom rade, ktorým sa vyjadril k žalobe, pričom ďalšia argumentácia ako by neexistovala.

3.2. Žalovaná v treťom rade počas celého konania namietala svoju vecnú pasívnu legitimitáciu, pričom v napadnutom rozsudku o tejto argumentácii nie je žiadna zmienka. Nestotožnila sa so záverom odvolacieho súdu, vysloveným v zrušujúcom uznesení o nedôvodnosti námietky o nedostatku vecnej pasívnej legitimitácie žalovanej v treťom rade, avšak napriek tomu ho rešpektuje.

3.3. Namietala nesprávnosť a nedôvodnosť tvrdenia súdu prvej inštancie, že poisťovňa ukončila šetrenie poisťnej udalosti a poukázala žalovanej v prvom rade poisťné plnenie v sume 1529,58 eura, nakoľko súd nešpecifikoval, čo bolo predmetom šetrenia. V danom prípade nešlo o likvidáciu škodovej/poisťnej udalosti, ktorá je predmetom žaloby, keďže predmetom šetrenia nebol nárok pozostalých žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, ale išlo o materiálnu/vecnú škodu, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením.

3.4. Ďalšiu nevyváženosť vidí odvolateľka v tom, že súd prvej inštancie z celkového obsahu 24 strán rozsudku, venoval minimálne 5 strán doslovnému prepisu rozhodnutia Ústavného súdu, ale argumentácii žalovanej v treťom rade venoval len tri riadky v rozsudku. Súd prvej inštancie nevyvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovanej v treťom rade, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie.

3.5. V prvom odvolaní už žalovaná v treťom rade vecne a aj odborne dôvodila, prečo zistená miera alkoholu u poškodeného objektívne nemôže byť odignorovaná, ale že musí byť zohľadnená. Nie je preto dané ani dôvodné konštatovanie súdu prvej inštancie, že žiadne okolnosti (týkajúce sa spoluzavinenia poškodeného) neboli preukázané, ale dokonca neboli žalovanými ani tvrdené. Súd prvej inštancie len skopíroval svoje odôvodnenie v predchádzajúcom rozsudku bez toho, aby sa zaoberal rozsiahlou a vecnou argumentáciou žalovanej v treťom rade. Z týchto dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

3.6. V ďalšej časti odvolateľka namieta, že súd síce z vykonaného dokazovania zistil, že poškodený bol v čase nehody pod vplyvom alkoholu a nameraná mu bola hodnota alkoholu v krvi 0,49g/kg, avšak toto vyhodnotil tak, že: „s prihliadnutím na skutkové okolnosti zomrelému nemožno pričítať spoluvinu za vznik dopravnej nehody. Na túto skutočnosť (napriek tomu, že v jeho krvi bol zistený alkohol, avšak iba v množstve, ktorým podľa znaleckého posudku nebol ovplyvnený), nemožno preto ako na priťažujúcu na strane poškodeného prihliadať a súd konštatuje, že poškodený nezavinil uvedenú dopravnú nehodu ani ako spoluvinník a že k nej nedošlo jeho spoluzavinením“. Takýto postup súdu nie je správny a ani zákonný, nakoľko na mieru zavinenia musí súd prihliadnuť vzhľadom na platnú právu úpravu. Žalovaná v treťom rade nepovažuje za správne, dôvodné, dané a opodstatnené, k súd prvej inštancie jednoducho len konštatoval nameranú koncentráciu alkoholu v krvi nebohého za nehodnú príhliadnutia. Poukázala na znalecký posudok MUDr. D. J., ktorý súd prvej inštancie oboznámil z trestného spisu, avšak osvojil si len záver, že nebohý požitým množstvom alkoholu ovplyvnený nebol. V tom znaleckom posudku je však konštatované a dokonca podčiarknuté, že: „svedčí to o tom, že O. S. bol v čase smrti pod vplyvom alkoholu“. Taktiež posudok F. Y. J., PhD. Č. 46/2018 konštatoval, že v krvi bol prítomný etanol v toxikologicky významnej koncentrácii. Na mieru spoluzavinenia musí súd prihliadnuť vzhľadom na platnú právu úpravu.

3.7. Žalovaná v treťom rade sa nestotožnila ani s výškou náhrady nemajetkovej ujmy, priznanej súdom prvej inštancie. Namieta, že rozhodnutia súdov, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, sú na inom skutkovom základe a nie sú ani aktuálne. Súdna prax sa neustále vyvíja, aktuálny trend je skôr priznávanie podstatne nižších súm náhrady nemajetkových ujem pozostalých a zohľadňovanie spoluzavinenia poškodených. Už samotná judikatúra dôvodí, že správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súdna prax tiež rozlišuje aj medzi tým, či pozostalé deti sú maloleté deti, alebo plnoleté, potom, či žili v spoločnej domácnosti s nebohým, či bola daná a dôvodná ekonomická závislosť od nebohého rodia a pod. Napriek tomu z rozsudku súdu nevyplýva, či súd prvej inštancie tieto atribúty, okolnosti a aspekty pri posudzovaní primeranosti priznávanej výšky nárokov vôbec zohľadňoval alebo nie, potom ako ich vyhodnotil. V tejto súvislosti sa žalovanej v treťom rade javí zaujímavým fakt, že žalobkyňa v prvom rade si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur, žalobca v druhom rade vo výške 20 000 eur, t.j. žaloba bola postavená tak, že žalobca v druhom rade mal mať zásah do osobnostných práv menej intenzívny, no súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku posúdil

ujmu žalobcu v druhom rade ako intenzívnejšiu ako v prípade žalobkyne v prvom rade. Dôvodil tým, že urobil tak v súlade s obvyklou judikatúrou súdov SR, pretože v prípade žalobcu v druhom rade išlo o pokrvné príbuzenstvo medzi otcom a synom, ktoré nikdy nebude možné nahradiť. Súdna prax však toto tvrdenie nepotvrdzuje a tento záver súdu prvej inštancie vyznieva rozporne s iným tvrdením súdu. Súd prvej inštancie zjavne opomenul, že v čase smrti nebohého otca, mal žalobca v druhom rade už 25 rokov, teda nejednalo sa o maloleté nezaopatrované dieťa.

3.8. Zmätočnosť rozsudku žalovaná v treťom rade vidí tiež v tom, z akého právneho titulu súd prvej inštancie uznal nároky žalobcov za dôvodné, keď v rozsudku (ods. 20. a 28.) dôvodí nárokom pozostalostnej úrazovej renty, v ods. 25. - 27. zodpovednosťou za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedky, v ods. 18 zodpovednosťou za škodu spôsobenú neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, v ods. 17. dokonca tzv. postmortálnou ochranou osobnou, v ods. 19 a 26. všeobecnou zodpovednosťou za škodu, v ods. 30. poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaných v druhom a v treťom rade však súd prvej inštancie zaviazal na plnenie uloženej povinnosti spoločne a nerozdielne, t.j. akoby žalovaní v druhom a treťom rade boli solidárnymi dlžníkmi. V danom prípade však pasívna solidarita nie je možná a nie je možné aby boli zaviazaní na plnenie spoločne nerozdielne. Aj z tohto dôvodu je napadnutý rozsudok zmätočný, nezrozumiteľný, nepresvedčivý, nepreskúmateľný a v rozpore so zákonom a nevykonateľný.

3.9. Záverom žalovaná v treťom rade namieta rozhodnutie aj v časti náhrady trov konania. Poukázala na zmätočnosť aj v tejto časti odôvodnenia rozsudku, keď v ods. 76 nedáva zmysel toto odôvodnenie, na čo súd prvej inštancie už dokonca osobitne upozornil aj odvolací súd a taktiež nedáva ani zmysel odôvodnenie v ods. 77, kde súd prvej inštancie dôvodil trovy konania žalovaného v prvom rade, čo nekooperuje s výrokovou časťou rozsudku.

3.10. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, prípadne, aby odvolací súd priznal nároky v takom rozsahu, ktorý zodpovedá nielen aktuálnej súdnej praxi, ale ktorý prihliadne aj na mieru spoluzavinenia neb. O. S. a zároveň, aby odvolací súd priznal žalovanej v treťom rade nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobcovia v prvom a v druhom rade v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovanej v treťom rade iba uviedli, že sa s ním nestotožňujú, nakoľko je v rozpore so skutkovým zistením stavu veci. Súd prvej inštancie v intenciách požiadavky odvolacieho súdu vykonal žiadané potrebné dokazovanie, dospel k názoru, že žalovaní v druhom a v treťom rade (správne malo byť žalobcovia v prvom a v druhom rade, pozn. odvolacím súdom), majú nárok na nemajetkovú ujmu vo výške, ktorá im bola týmto rozsudkom priznaná. Súd podrobne po stránke právnej i skutkovej odôvodnil svoje závery, s ktorými sa stotožnili. Zvlášť poukázali na dôvodnosť nemajetkovej ujmy vzhľadom na nenapraviteľný následok. Navrhujú napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatniť si náhradu trov konania.

4.1. Žalobcovia v prvom a v druhom rade k odvolaniu žalovaného v druhom rade v písomnom vyjadrení uviedli tieto isté dôvody, ako k odvolaniu žalovanej v treťom rade.

5. Žalovaný v prvom rade v písomnom vyjadrení iba uviedol, že vzhľadom na nadobudnutie právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 13C/57/2019-189 zo dňa 09. 10. 2020 vo výroku III., sa v danej veci vyjadrovať nebude.

6. Žalovaný v druhom rade k odvolaniu žalovanej v treťom rade v písomnom vyjadrení iba konštatoval, že žalovaná v treťom rade v odvolaní opakovane poukazuje na nedostatok jej vecnej pasívnej legitímácie. V tejto súvislosti poukázal na Uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. 10. 2016, ktoré sa týka práve žalovanej v treťom rade a z ktorého vyplýva, že škodou pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení je nespochybniteľne aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a teda je daná aj pasívna vecná legitímácia žalovanej v treťom rade.

6.1. Vo vzťahu k ďalším tvrdeniam uvádzaným v odvolaní žalovanej v treťom rade, žalovaný v druhom rade je tiež toho názoru, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy nepostupoval podľa zásad, mal prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Zopakoval svoje dôvody z odvolania podaného proti napadnutému rozsudku.

7. Žalovaná v treťom rade k odvolaniu žalovaného v druhom rade v písomnom vyjadrení iba poukázala na svoje odvolanie v danej veci a v plnom rozsahu sa stotožnila s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalovaného v druhom rade.

8. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaných v druhom a v treťom rade, podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom týchto odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, po nariadení odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že odvolania žalovaných v druhom a v treťom rade sú čiastočne opodstatnené a dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho úplné potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

9. V predmetnej veci súd prvej inštancie konal na základe žaloby žalobcov v prvom a v druhom rade, ktorí si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu žalovaného v prvom rade do ich osobnostných práv. K zásahu došlo v dôsledku dopravnej nehody, keď žalovaný v prvom rade porušením pravidiel o cestnej premávke zaviniel dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel manžel a otec žalobcov v prvom a v druhom rade. Žalobkyňa v prvom rade si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur a žalobca v druhom rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur.

9.1. V danej veci rozhodol súd prvej inštancie prvým rozsudkom dňa 09. 10. 2020, ktorým zaviazal žalovaných v druhom a v treťom rade zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur (výrok I.). Žalobu v zostávajúcej časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (výrok II.), ako aj voči žalovanému v prvom rade (výrok III.), zamietol. V dôsledku podaného odvolania žalovaných v druhom a v treťom rade odvolací súd uznesením zo dňa 11. júna 2021 č.k. 25Co/8/2021-309 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku I. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku bola skutočnosť, že súd prvej inštancie neoboznámil strany sporu so znaleckým posudkom, z ktorého vychádzal v napadnutom rozsudku, tento dôkaz vôbec nevykonal. Zároveň sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s mierou spoluzavinenia poškodeného, ktorý mal podľa záverov znaleckého posudku v krvi alkohol. Napokon túto skutočnosť nezohľadnil ani pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy.

9.1.1. Rozsudok zo dňa 09. 10. 2020 voči žalovanému v prvom rade nebol napadnutý odvolaním, preto tento nadobudol právoplatnosť dňa 09. 11. 2020 a to aj v časti trov konania žalovaného v prvom rade. Taktiež žalobcovia v prvom a v druhom rade nenapadli rozsudok odvolaním, preto v zamietajúcej časti ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 09. 11. 2020

9.2. Po doplnení dokazovania súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom opätovne rozhodol tak, že zaviazal žalovaných v druhom a v treťom rade zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Opravným uznesením opravil výrok rozsudku tak, že žalovaní v druhom a v treťom rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol, žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9.2.1. V napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancie napriek záverom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, v ktorom uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa a vyhodnotiť mieru spoluzavinenia poškodeného, iba okrajovo v napadnutom rozsudku v bode 64. zmienil o spoluzavinení poškodeného. Uzavrel, že žiadne spoluzavinenie sa nepreukázalo, správanie sa poškodeného O. nebolo nízkou dávkou alkoholu nijako ovplyvnené a teda nijako neprispelo k spôsobeniu dopravnej nehody. Dodal, že žiadne ďalšie okolnosti v tomto smere nielen že neboli preukázané, ale dokonca neboli žalovanými ani tvrdené.

9.2.2. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy u žalobkyne v prvom rade zdôvodnil stratou partnera, doživotnej lásky, opory, keďže v dôsledku smrti manžela zanikol manželský vzťah, smrť manžela mala dopad aj na finančné zabezpečenie rodiny, spôsobila traumatizujúce stavy, emočné napätie. U žalovaného v druhom rade zdôvodnil výšku náhrady nemajetkovej ujmy tým, že smrť otca vyvolala absenciu úplnej rodiny, na ktorú má dieťa právo, otec bol vzorom, riadnym otcom, zabezpečoval sociálne, športové, či kultúrne aktivity, sprostredkoval morálne hodnoty a citové zázemie.

9.3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní v druhom a v treťom rade, obaja zhodne dôvodiac, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal so závermi znaleckého posudku, ktorý oboznámil a z ktorého vyplýva miera alkoholu v krvi poškodeného, keď nezohľadnil túto skutočnosť a mieru spoluzavinenia poškodeného pri výške náhrady nemajetkovej ujmy. Obaja poukazujú zhodne na neprimerane vysokú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaná v treťom rade poukazuje zároveň na zmatečnosť napadnutého rozsudku a nedostatočné odôvodnenie zo strany súdu prvej inštancie.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, konania, ktoré mu predchádzalo, ako aj odvolania podaného tak žalovaným v druhom, ako aj žalovanou v treťom rade, dospel k záveru, že v danej veci vyvstala potreba zopakovania dokazovania a zmeny napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Dôvodom zmeny napadnutého rozsudku je tak nesprávne právne posúdenie veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a v neposlednom rade aj nedostatočné a zmätočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

10.1. Z uvedeného dôvodu odvolací súd podľa § 385 ods. 1 CSP nariadil v danej veci pojednávanie.

11. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu, ako aj napadnutého rozsudku zistil, že súd prvej inštancie v danej veci vôbec neaplikoval ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak škoda bola spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Súčasne s nariadením odvolacieho pojednávania preto zaslal stranám sporu výzvu podľa § 382 CSP, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k novej aplikácii ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 2 písm. d/ zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

11.1. Žalobcovia v prvom a v druhom rade na výzvu odvolacieho súdu iba uviedli, že k porušeniu osobnostných práv došlo zo strany pôvodne žalovaného v prvom rade trestným činom, za ktorý bol v trestnom konaní odsúdený a bol mu uložený trest. S prihliadnutím na skutkové okolnosti nie je možné zomrelému pričítať spoluvinu za vznik dopravnej nehody. Napriek tomu, že v jeho krvi bol zistený alkohol, avšak iba v množstve, ktorý podľa znaleckého posudku nebol ovplyvnený. Poškodený nezavinil ani nespoluvinil uvedenú dopravnú nehodu a teda ani ako spoluvinník sa na danej dopravnej nehode nepodieľal. Taktiež nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi zisteným alkoholom, ktorým podľa znaleckého posudku nebol ovplyvnený a následkom konania a teda, že by k nehode došlo spoluzavinením poškodeného.

11.2. Žalovaný v druhom rade na výzvu odvolacieho súdu poukázal na doterajšie vyjadrenia, v ktorých viackrát poukázal na nutnosť aplikácie ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka. Výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť likvidačne, priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou, ani finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, či náhradou príjmu a v každom prípade je potrebné skúmať existenciu spoluzavinenia a mieru tohto spoluzavinenia poškodeným. K novej aplikácii ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke dodal, že predmetné ustanovenie priamo ustanovuje výnimku pre cyklistov jazdiacich v obci alebo po ceste pre cyklistov, avšak v predmetnom spore dopravná nehoda sa stala medzi obcou I.D. a Y.a, t.j. mimo obce a preto nie je možné aplikovať na tento spor uvedené ustanovenie. Zo znaleckého posudku vyplýva, že neb. O. mal v krvi prítomný etanol v toxikologicky významnej koncentrácii, čo však súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil.

11.3. Žalovaná v treťom rade na výzvu odvolacieho súdu taktiež poukázala na vyjadrenia v konaní pred súdom prvej inštancie s tým, že na mieru spoluzavinenia musí súd prihliadnuť. Napriek tomu, že bolo v konaní preukázané, že poškodený mal v čase smrti prítomný etanol v toxikologicky významnej koncentrácii, súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vo veci samej jednoducho len konštatoval nameranú koncentráciu alkoholu v krvi neb. O. S. za nehodnú príhliadnutia. Preto aplikácia ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka v posudzovanom prípade je opodstatnená a nevyhnutná. K ustanoveniu § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o cestnej premávke žalovaná v treťom rade uviedla, že O. S. preukázateľne toto ustanovenie porušil a aj preto aplikácia aj ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka je opodstatnená a nevyhnutná.

12. Odvolacieho pojednávania sa nezúčastnila žalovaná v treťom rade, svoju neúčast ospravedlnila a súhlasila s rozhodnutím v jej neprítomnosti. Dodala, že žalobu považuje za nedôvodnú, navrhuje ju zamietnuť v celom rozsahu a priznať žalovanej v treťom rade náhradu trov konania. V plnom rozsahu sa pridrižiava dôvodov podaného odvolania s tým, že je potrebné pri rozhodovaní prihliadnuť na spoluzavinenie poškodeného a aplikáciu ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka.

12.1. Na odvolacom pojednávaní podľa § 385 ods. 2 CSP bola predsedníčkou senátu podaná správa o doterajšom priebehu konania, vyjadrili sa strany sporu a boli zopakované listinné dôkazy, a to: znalecký posudok č. 46/2018 Ing. Y. J., PhD. na č.l. 221-231, znalecký posudok znalcov MUDr. V. V., PhD. a MUDr. D. J., PhD č. 32/2018 na č.l. 336-356 spisu.

12.2. Právny zástupca žalobcov v prvom a v druhom rade na odvolacom pojednávaní uviedol, že v plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku. Berie na vedomie stanoviská žalovaných, týkajúcich sa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o cestnej premávke, pričom je však toho názoru, že aplikácia tohto ustanovenia závisí od toho, či v danej veci

zo strany poškodeného došlo k spoluzavineniu dopravnej nehody alebo nie. Dodal, že niet pochýb o tom, že poškodený mal v krvi alkohol v malom množstve, čo by zakladalo do určitej miery porušenie tohto ustanovenia. Je však potrebné skúmať, či je daná príčinná súvislosť medzi týmto množstvom alkoholu v krvi, zavinením dopravnej nehody a fatálnym následkom, ktorý v dôsledku dopravnej nehody vznikol. V trestnom konaní vodič motorového vozidla potvrdil, že nevenoval dostatočnú pozornosť jazde. Poškodený napriek tomu, že mal v krvi alkohol, dopravnú nehodu nezavinil. Na túto skutočnosť je potrebné pri rozhodovaní prihliadnuť. K samotnej výške náhrady nemajetkovej ujmy uviedol, že otázka primeranosti je iba na úvahe súdu. Žalobcovia v prvom a v druhom rade súhlasili s výškou nemajetkovej ujmy určenej súdom prvej inštancie, aj keď žiadali podstatne viac. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať náhradu trov konania.

12.3. Právna zástupkyňa žalovaného v druhom rade na odvolacom pojednávaní uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava dôvodov uvedených v podanom odvolaní, ako aj predchádzajúcich tak písomných, ako aj ústnych vyjadrení a stanovísk. Dodala, že súd prvej inštancie sa spoluzavinením a jeho mierou zo strany poškodeného, vzhľadom na zistený alkohol v jeho krvi, vôbec nezaoberal napriek tomu, že táto skutočnosť vyplýva zo znaleckého posudku. Taktiež výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy považuje za neprimerane vysokú. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu žalobcov zamietnuť, prípadne, ak odvolací súd nárok žalobcov vyhodnotí ako dôvodný, primerane, vzhľadom na dôvody uvedené aj na odvolacom pojednávaní, výšku náhrady nemajetkovej ujmy znížiť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

12.4. Žalobkyňa v prvom rade, prítomná na odvolacom pojednávaní, sa k veci nevyjadrila.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 4 ods.2 písm. d/ zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), vodič nesmie viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, keď sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme; toto neplatí pre cyklistu jazdiaceho v zastavanom území obce a pre cyklistu jazdiaceho po cestičke pre cyklistov, ak množstvo alkoholu v jeho organizme nepresiahne hodnotu 0,24 miligramu etanolu na liter vydýchnutého vzduchu pri vyšetrení dychovou skúškou prístrojom alebo 0,5 gramu etanolu na kilogram hmotnosti vyšetrovanej osoby pri lekárskom vyšetrení zo vzorky krvi plynovou chromatografiou.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy (§ 1 ods. 2).

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťiteľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu: a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b/ škody vzniknuté poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastupovaním pri uplatňovaní nárokov podľa písm. a/, písm. b/, písm. d/, ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d/ ušlého zisku.

Podľa § 15 ods. 1 zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

14. Otázka tak aktívnej (žalobcov v prvom a v druhom rade), ako aj pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v druhom a v treťom rade bola v tomto konaní ustálená. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 11. 06. 2021 č.k. 25Co/8/20021-309 sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v rozsudku zo dňa 09. 10. 2020 tak o aktívnej legitímácii žalobcov v prvom a v druhom rade, ako aj o vecnej pasívnej legitímácii žalovaných v druhom a v treťom rade. Na tento záver odvolací súd ďalej iba poukazuje.

15. Vzhľadom na závery uvedené vo vyššie uvedenom zrušujúcom uznesení, týkajúce sa tak legitímácie strán sporu, ako aj tým, čo sa rozumie pod pojmom „škoda“ pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení, odvolací súd v tomto konaní sa ďalej zaoberal už iba napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie v časti výšky náhrady nemajetkovej ujmy, spoluzavinením poškodeného, čo boli v podstate odvolacie dôvody žalovaného v druhom rade, ako aj žalovanej v treťom rade.

16. Prostriedky občiansko-právnej ochrany (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) fyzickej osoby prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére. Občiansky zákonník umožňuje v ustanovení § 13 ods. 1 postihnutej fyzickej osobe domáhať sa proti subjektu zásahu najmä, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti a aby sa odstránili následky zásahu, keď zákon len napríklad vymedzuje konkrétne právne prostriedky ochrany fyzických osôb spojených s ich osobnosťou a uvedených v ustanovení § 11 a 12 Občianskeho zákonníka a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho i materiálneho pôsobenia. V prípadoch, ak by sa nezdalo toto zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plniť tiež satisfakčnú funkciu. Následne aké zadosťučinenie v peniazoch sa bude javiť primeraným, bude závisieť na posúdení súdu. Aktívne legitimovanou na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej smeroval neoprávnený zásah. Z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednoznačne vyplýva, že smrť rodinného príslušníka fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú rodinný príslušník nezavinil a ani fyzická osoba, je neoprávnený zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život (napr. rozsudok sp.zn. 1Cdo 77/2009 zo dňa 27. 10. 2010, sp.zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17. 02. 2011, sp.zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20. 04. 2011, sp.zn. 2Cdo/194/2011 z 27. 11. 2012, sp.zn. 8Cdo 115/2016, sp.zn. 8Cdo 268/2019, sp.zn. 2Cdo 234/2018, sp.zn. 3Cdo 18/2016, sp. zn. 3Cdo 161/2018, sp.zn. 5Cdo 178/2018, sp.zn. 6Cdo 206/2017, 9Cdo/273/2018 6Cdo/57/2019, 7Cdo/288/2021,).

16.1. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s povinnosťami pôvodcu zásahu, stanovenými právnym poriadkom. Právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe. Výpočet jednotlivých zákonom chránených zložiek osobnosti je v § 11 Občianskeho zákonníka uvedený len príkladom. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene, vedome alebo nevedome.

16.2. Žalobkyňa v prvom rade, ako manželka, pri dopravnej nehode zavinenej Ing. S. U., usmrteného O. S., sa domáha v konaní náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40 000 eur. Poukazuje predovšetkým na rodinné väzby, harmonický, usporiadaný manželský vzťah. V dôsledku úmrtia manžela sa jej rozpadol manželský a rodinný život, zhoršila sa kvalita jej života, manželmi boli 27 rokov, za ktoré obdobie si vytvorili pevné citové väzby. Mali harmonické manželstvo, spoločné koníčky, otvorili si malý obchodík, kde ona predávala a manžel jej pomáhal s tovarom, aj keď pracoval ako kuchár. Nečakaná smrť manžela spôsobila žalobkyni v prvom rade psychický šok a pretrvávajúce stavy depresie a smútku, stratila oporu a istotu do budúcnosti. Zomrelý manžel bol zároveň aj živiteľom rodiny, rodinu zabezpečoval finančne.

16.3. Žalobca v druhom rade, syn zomrelého O. S., sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur. Poukazuje predovšetkým na vzájomne dobré vzťahy medzi otcom a synom, ako aj vzťahy v rodine. Úmrtím otca stratil blízku osobu, ktorú mať už nikdy nebude. Otec sa mu venoval, vychovával ho, pomáhal mu, žil s rodičmi v jednej domácnosti. Tak pre matku, ako aj pre neho je to veľká strata, prišli o všetko.

17. Je nepochybné, že úmrtím manžela a otca došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia v zmysle ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, do emocionálnej sféry žalobkyne v prvom rade a tiež nepochybné aj žalobcu v druhom rade. Spôsobená ujma je nezvratiteľná, nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže tento zásah nahradiť. Žalobcovia majú s poukazom na § 11 Občianskeho zákonníka

právo na ochranu svojej osobnosti, svojho súkromia. Právo na ochranu súkromia zahŕňa široký rozsah života človeka - právo na ochranu intímneho života, citového života, priateľských vzťahov, rodinných vzťahov a podobne, do ktorého im škodca zasiahol svojim konaním.

17.1. V konaní v danej veci bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že Ing. S. U., bol uznaný vinným, že z nedbanlivosti spôsobil smrť O. S. a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia. Keďže však v danom čase vykonával prácu v prospech žalovaného v druhom rade, zodpovednosť za škodu, ujmu prešla tým podľa § 427 Občianskeho zákonníka na žalovaného v druhom rade, v dôsledku čoho súd prvej inštancie prvým rozsudkom zo dňa 09. 10. 2020 žalobu voči nemu zamietol, v ktorej časti sa rozsudok stal právoplatným dňa 09. 11. 2020. Súd v rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je s poukazom na ustanovenie § 193 CSP v občianskom súdnom konaní vždy viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnu kvalifikáciou skutku a tým aj formou zavinenia predpokladanou Trestným zákonom (R 35/1993).

18. S poukazom na dokazovanie vykonané tak súdom prvej inštancie, ako aj na odvolacom pojednávaní, odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že bolo zasiahnuté výrazným spôsobom do práva na ochranu osobnosti žalobcov, a to práva na súkromie. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä členmi rodiny. Súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb.

18.1. V prejednávanej veci, je nepochybné, že bol rozvrátený rodinný život žalobcov, do rodiny bola vnesená trauma, bolesť, smútok, strata manžela a otca je nezvratiteľná, nenapraviteľná, nezabudnuteľná, táto ich bude ich sprevádzať po celý zvyšok ich života, budú musieť navždy žiť s pocitom a vedomím straty blízkej osoby. Vzťahy medzi nebohým O. a žalobcami boli silné a intenzívne, všetci bývali až do dopravnej nehody v spoločnej domácnosti, viedli riadny rodinný život, trávili spolu voľný čas. Navždy stratili možnosť viesť s ním súkromný život a sú od jeho smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Protiprávnym konaním prišlo k tak nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Žalobkyňa v prvom rade stratila najbližšiu osobu, oporu a istotu a žalobca v druhom rade otca, ktorého mu už nik nenahradí. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná.

18.2. Zásah do osobnostných práv žalobcov dosahoval takú intenzitu, ktorá požíva právnu ochranu podľa citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je samostatný právny prostriedok ochrany fyzickej osoby výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy len v tých kvalifikovaných prípadoch, keď morálna satisfakcia by sa nezdala postačujúca, to je jediná podmienka priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Závažnosť ujmy treba posudzovať aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, ktoré vznikli. Ide o satisfakciu, ktorá nemôže nahrádzať finančný príjem rodiny.

18.3. V danom prípade existencia závažnej ujmy - závažného zásahu do osobnostného práva žalobcov v prvom a v druhom rade preukázaná v plnom rozsahu bola. V tejto časti sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie.

19. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyňa v prvom rade sa domáhala jej náhrady podanou žalobou v sume 40 000 eur. Žalobca v druhom rade žiadal z toho istého titulu sumu 20 000 eur. Výšku nemajetkovej ujmy určuje súd na základe voľnej úvahy. Nevyhnutnosťou pri rozhodovaní o jej výške je prihliadnutie na závažnosť ujmy, ku ktorej došlo a okolnosti, za ktorých k ujme došlo, ako aj na intenzitu tejto ujmy.

19.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobkyni v prvom rade sumu 10 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a z toho istého titulu žalobcovi v druhom rade sumu 15 000 eur. U žalobkyni v prvom rade odôvodnil túto výšku náhrady závislosťou na vzťahu so zomrelým manželom, harmonickým spolužitím, výborným manželským vzťahom založeným na vzájomnej náklonnosti, láske, tolerancii a rešpekte, spoločnom vedení rodinného života bez akýchkoľvek morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách. Ďalej dôvodil stratou opory, istoty, zánikom manželského vzťahu, ktorý plnil všetky svoje spoločné funkcie, smrť manžela mala drastický dopad aj na finančné zabezpečenie rodiny.

19.2. U žalobcu v druhom rade odôvodnil výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie predovšetkým absenciou úplnej rodiny, na ktorú má dieťa právo v rámci práva na starostlivosť od oboch rodičov. Zosnulý otec bol pre neho vzorom, bol riadnym otcom, zabezpečoval jeho sociálne, športové, či kultúrne aktivity, sprostredkoval morálne hodnoty, citové zázemie. O všetky tieto aktivity bude ochudobnený. Došlo k nezvratnému a nenahraditeľnému narušeniu vzťahu otca a syna. .

20. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a odôvodnenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa jednoznačne stotožnil s jeho záverom, že smrťou manžela a otca došlo k vážnemu a výraznému zásahu do osobnostných práv žalobcov, v dôsledku čoho (smrti manžela a otca) bola spôsobená nezvratiteľná, závažná ujma. Nestotožnil sa však s výškou tejto náhrady, ktorú súd prvej inštancie okrem iného odôvodnil aj rozhodovacou praxou súdov v Slovenskej republike. Poukázal na napr. rozsudok KS Trnava z 21. 05. 2014 č.k. 11 Co 116/2013 (priznaná suma 33 000 eur), rozsudok KS Banská Bystrica zo dňa 30. 07. 2015 č.k. 12Co 465/2014 (priznaná suma 3 x 33 500 eur pre manželku a deti), rozsudok KS Trnava z 25. 02. 2013 č.k. 9 Co 423/2012 (priznaných 1x 20 000 eur manžel a 2x 30 000 eur deti), rozsudok NS SR z 22.06. 2016 č.k. 3 Cdo 18/2016 (3x 23 000 eur).

20.1. Je nesporné, že právne normy neupravujú žiadny rozsah, či minimálnu, resp. maximálnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy, táto je výlučne na úvahe rozhodovacieho súdu. Súd prvej inštancie poukázal síce na časť rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, neuviedol, resp. nepoukázal na tie rozhodnutia, ktorými súdy priznávajú nižšiu výšku náhrady nemajetkovej ujmy v prípadoch pozostalých po obetiach dopravných nehôd.

20.1.1. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napríklad na ďalšie rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, v ktorých rozhodoval i najvyšší súd a to napr.: Okresný súd Žiar nad Hronom priznaná suma 6 638,78 eura, úmrtie syna, potvrdený KS Banská Bystrica, dovolanie z 27. 10. 2009 zamietnuté 1Cdo 77/2009, Okresný súd Prešov, úmrtie syna a brata priznaná náhrada rodičom po 15 000 eur, bratovi 5 000 eur, Krajským súdom Prešov potvrdený rozsudkom sp.zn. 20Co 183/2014 z 26. 05. 2015, Okresný súd Vranov nad Topľou, úmrtie manžela, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15 000 eur, potvrdený Krajským súdom Prešov 21Co 60/2015 z 31. 3. 2016, Okresný súd Nitra, úmrtie syna, priznaná náhrada 20 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 6Co 176/2016 z 29. 03. 2017, NS SR 29. 10. 2019 7Cdo 141/2018 odmietol dovolanie, Okresný súd Galanta, úmrtie syna, priznaná náhrada 16 600, potvrdený Krajským súdom Trnava 02. 11. 2016 sp.zn. 23Co 535/2015, NS SR dňa 27. 9. 2018 sp.zn. 6Cdo 219/2017 odmietol dovolanie, Okresný súd Humenné, úmrtie matky, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 6 000 eur, potvrdený Krajským súdom Prešov 26. 01. 2017 sp.zn. 7Co 121/2016, NS SR dňa 27. 02. 2018 sp.zn. 6Cdo 143/2017 odmietol dovolanie, Okresný súd Galanta, úmrtie syna, priznaná nemajetková ujma 16 600 eur, potvrdený Krajským súdom Trnava 02. 11. 2016 sp.zn. 23Co 535/2015, NS SR dňa 27. 09. 2018 sp. zn. 6Cdo 219/2017 odmietol dovolanie, Okresný súd Trnava, úmrtie manžela a otca, priznaná ujma vo výške 10 000 eur manželke, po 7 500 eur synom, potvrdený Krajským súdom Trnava 27. 11. 2016 sp.zn. 23Co 337, 338/2016, NS SR 27. 2. 2018 6 Cdo 206/2017 odmietol dovolanie, Okresný súd Námestovo, úmrtie syna, priznaná nemajetková ujma 15 000 eur, potvrdený Krajským súdom Žilina 25. 08. 2017 sp.zn. 8Co 165/2017, NS SR 29. 01. 2019 sp.zn. 5Cdo 178/2018 odmietol dovolanie, Okresný súd Humenné, úmrtie manžela a otca, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 350 000 eur, Krajský súd Prešov rozsudkom zo dňa 14. 04. 2015 sp.zn. 11Co 60/2014 zmenil rozsudok OS Humenné a priznal náhradu nemajetkovej ujmy 23 000 eur, NS SR 22. 06. 2016 v tejto časti dovolanie odmietol sp. zn. 3 Cdo 18 2016, Okresný súd Trnava, úmrtie manželky, priznaná ujma 10 000 eur, potvrdený Krajským súdom Trnava dňa 07. 08. 2017 sp.zn. 23Co 156/2016, NS SR 30. 09. 2019 sp.zn. 2Cdo 234 /2018 v tejto časti dovolanie odmietol, Okresný súd Prešov, úmrtie otca, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 8 000 eur, Krajský súd Prešov potvrdil dňa 29. 4. 2019 sp.zn. 7Co 178/2018, NS SR dňa 16. 12. 2019 sp.zn. 8Cdo 268/2019 dovolanie odmietol, Okresný súd Michalovce, úmrtie manželky a matky, priznaná náhrada v sume 30 000 eur, potvrdený Krajským súdom Košice dňa 26. 11. 2015 sp.zn. 5Co 287/2015 potvrdil, NS SR dňa 19. 01. 2017 sp.zn. 8Cdo 115/2016 dovolanie odmietol.

20.1.2. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na rozhodnutia tohto odvolacieho súdu, iných senátov, ako aj rozhodujúceho senátu, napr.: Okresný súd Topoľčany č. k. 5C/351/2013-99 zo dňa 09. apríla 2014, úmrtie manželky a matky, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 10 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 8Co/470/2014-190 zo dňa 28. 05. 2015, Okresný súd Nové Zámky, úmrtie manželky, matky, priznaná náhrada 20 000 eur manžel, 5 000 eur dcéry, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 25Co 72/2019 z 27. 11. 2019, Okresný súd Nitra, úmrtie manžela, otca, priznaná náhrada 20 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 25Co 273/2018 zo dňa 24. 04. 2019, Okresný súd Topoľčany, úmrtie manželky, matky, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 16 000 eur manželovi, 8 000

eur deťom, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 25Co 301/2016 z 26. 4. 2017 potvrdený, Okresný súd Komárno, úmrtie syna, priznaná náhrada v sume 10 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 25Co 372/2017 z 12. 09. 2018, Okresný súd Nitra, priznaná náhrada za úmrtie syna v sume 20 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra dňa 29. 03. 2017 sp.zn. 6Co 176/2016, Okresný súd Nové Zámky, úmrtie manžela, otca, náhrada 15 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 7Co 286/2017 z 21. 6. 2018, Okresný súd Nové Zámky, úmrtie syna - 10 000 eur, Krajským súdom Nitra sp.zn. 7Co 297/2017 zmenený na 20 000 eur dňa 21., 6. 2018, Okresný súd Levice, úmrtie matky, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 10 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 8Co 323/2017 dňa 01. 03. 2018, Okresný súd Nitra, úmrtie manžela, otca, priznaná náhrada v sume 25 000 eur, potvrdený Krajským súdom Nitra sp.zn. 9Co 213/2018 zo 06. 06. 2019, Okresný súd Nové Zámky, úmrtie manžela, otca, priznaná náhrada 50 000 eur, Krajský súd Nitra zmenil sp.zn. 9 Co 8/2017 zo dňa 30. 11. 2017 na 15 000 eur, Okresný súd Nové Zámky, úmrtie manžela a otca, priznaná náhrada manželke 25 000 eur, maloletej dcére 30 000 eur, Krajský súd Nitra sp.zn. 25Co 170/2019 zmenil v dôsledku spoluzavinenia poškodeného na sumu 10 500 eur manželke a sumu 14 000 eur maloletej dcére.

20.2. Z uvedeného prehľadu (samozrejme, že nemôže obsahovať všetky rozhodnutia), však vyplýva, že prax súdov Slovenskej republiky pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch, ako je prejednávaný prípad sa pohybuje rôzne, avšak prevláda priznávaná náhrada cca 10 000 eur, pri strate manžela. Výška náhrady nemajetkovej ujmy samozrejme závisí od individuálnych okolností každej posudzovanej veci a nie je možné ich paušalizovať. Môžu rozhodnutia súdov však v rámci jednak predvídateľnosti práva a tiež aj právnej istoty, byť akýmsi „vodítkom“, či pomôckou pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy za prihliadnutia na podstatné okolnosti prejednávanej veci.

20.3. Odvolací súd v tejto prejednávanej veci sa preto nestotožnil s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade v sume 10 000 eur a žalobcovi v druhom rade v sume 15 000 eur predovšetkým z dôvodu, že súd prvej inštancie nezohľadnil pri určovaní tejto výšky podstatnú skutočnosť, ktorou je spoluzavinenie poškodeného.

21. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku iba v krátkosti odôvodnil neprihliadnutie na spoluvinu zomrelého poukazujúc na závery znaleckého posudku MUDr. V. V., ktorý v závere konštatoval, že O. S. v čase nehody bol pod vplyvom alkoholu a nameraná mu bola hodnota etanolu 0,49g/kg, avšak týmto množstvom poškodený prakticky ovplyvnený nebol. Súd prvej inštancie preto vyhodnotil, že správanie sa poškodeného O. S. nebolo nízkou dávkou alkoholu nijako ovplyvnené a teda nijako neprispelo k spôsobeniu dopravnej nehody. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožnil.

21.1. Vzhľadom na námietky žalovaného v druhom rade, žalovanej v treťom rade v priebehu celého konania, ako aj vzhľadom na závery odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 11. 06. 2021, súd prvej inštancie bol povinný sa zaoberať aj skutočnosť, či existencia alkoholu v krvi, zistená u poškodeného znaleckými posudkami v trestnom konaní v čase dopravnej nehody, t.j. v čase úmrtia, vo výške 0,49 promile, mohla byť posúdená ako spoluvina, resp. či bez tejto hladiny alkoholu v krvi by poškodený vedel inak reagovať na vzniknutú situáciu. Spoluzavinenie samotnej dotknutej osoby, ktoré bolo z dokazovania na súde prvej inštancie preukázané, má význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy (rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo 77/2009 z 27. októbra 2010).

21.2. V prejednávanej veci je nesporné, že príčina smrti O. S. nastala v dôsledku zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ktorú jednoznačne zaviniel žalovaný v prvom rade (Ing. S. U.). Zo znaleckého posudku Ing. Y. J., PhD č. 46/2018, ktorý bol vypracovaný pre účely trestného konania a vo veci toxikologicko-chemickej analýzy biologických materiálov odobratých pri pitve O. S. jednoznačne vyplýva, že v krvi zomrelého bola stanovená koncentrácia etanolu 0,49g/kg-1 (promile) etanolu. Taktiež zo záverov znaleckého posudku MUDr. V. V., PhD. č. 079/2018 a MUDr. D. J., PhD. č. 032/2018 o príčine smrti O. S. vyplýva, že vyšetrenie koncentrácie alkoholu metódou plynovej chromatografie ukázalo 0,49g/kg etanolu v krvi, čo svedčí o tom, že O. S. bol v čase smrti pod vplyvom alkoholu (za pozitívnu sa považuje koncentrácia alkoholu v krvi vyššia ako 0,20 promile). Dodali, že podľa schematickeho rozdelenia stupňov alcoholickej opitosti koncentrácia 0,49 g/kg etanolu v krvi možno hodnotiť, že jedinec požil alkoholický nápoj, pitím je prakticky neovplyvnený.

21.3. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať tiež na skutočnosť, že predmetná dopravná nehoda, pri ktorej O. S., utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, sa stala na ceste III. triedy v úseku I. S. - Y., t.j. mimo zastavaného územia obce a mimo cestičky pre cyklistov. Tým, že u O. S., ktorý v tomto úseku cesty jazdil na bicykli v čase, keď došlo k stretu motorového vozidla riadeného Ing. S. U. a bicyklistu O. S., bol zistený alkohol (etanol) v rozsahu 0,49 promile, došlo zo strany O. S. k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o cestnej premávke, ktoré povoľuje hodnotu alkoholu 0,5 g etanolu na kilogram hmotnosti v krvi vyšetrovanej osoby, avšak iba u cyklistu jazdiaceho

buď v zastavanom území obce alebo na cestičke pre cyklistov. Keďže k úmrtiu O. S. v dôsledku zranení utrpených pri dopravnej nehode došlo mimo zastavaného územia obce, ako aj mimo cestičky pre cyklistov, hladina alkoholu v krvi cyklistu mala byť 0,0 promile. O. S. mal však v čase smrti výšku hladiny alkoholu v krvi 0,49 promile. Z uvedeného dôvodu preto bolo citované ustanovenie zákona o cestnej premávke z jeho strany porušené.

21.4. Samotná skutočnosť, zistenie alkoholu v krvi poškodeného, aj za situácie, že ani v trestnom konaní, ani v tomto konaní nebolo konštatované, že O. S. nehodu zavinil, mala vplyv na určenie výšky nemajetkovej ujmy. Na to, aby žalobcovia mohli byť úspešní pri uplatňovaní nároku na ochranu ich osobnosti podľa § 13 Občianskeho zákonníka v prípade, keď Ing. S. U. neoprávnené (protiprávne) zasiahol do ich osobnostných práv zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul manžel a otec žalobcov, nie je zásadne nutné, aby konanie samej dotknutej osoby muselo byť po právnej strane bezzávadné. V súlade s citovaným ustanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na to, aby oprávnená osoba (žalobcovia) mali právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň postačuje, aby išlo o neoprávnený, protiprávny zásah do ich práva na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby (poškodeného) pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na strane samotného škodcu, ale súčasne sú to aj okolnosti na strane dotknutej osoby (v danom prípade manžela a otca žalobcov), na ktoré okolnosti súd prvej inštancie v danom prípade nie úplne prihliadol. Spoluzavinenie samotnej dotknutej osoby má význam až pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/77/2009)

21.5. Výrokom trestného rozkazu trestného súdu, ktorým bol vydaný trestný rozkaz, je civilný súd podľa § 193 CSP viazaný. Musí z neho vychádzať ako z celku a pritom brať do úvahy jeho právnu aj skutkovú časť, ktorá rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétneho konania páchatel'a. Pokiaľ skutkové okolnosti prípadu nasvedčujú, že na vzniku škody sa okrem neho mohla podieľať svojím konaním aj ďalšia osoba (napríklad poškodený), civilný súd nie je pri skúmaní spoluzavinenia tejto osoby (jej podielu na vzniku škody), viazaný výrokom o vine obvineného. Právoplatný trestný rozkaz teda nevedie automaticky k záveru, že škoda bola spôsobená iba ním, jeho výlučným zavinením podľa § 441 Občianskeho zákonníka. Takýto rozsudok trestného súdu nezabavuje civilný súd povinnosti zaoberať sa otázkou, či a do akej miery (v akom rozsahu) sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie ďalšej osoby. V rozsahu, v ktorom sa na vzniku škody podieľalo spoluzavinenie poškodeného, nezodpovedá za škodu škodca, lebo v tomto rozsahu nie je daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a zavineným protiprávnym konaním (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2019 sp.zn. 3Cdo 66/2018).

21.6. Skutočnosť, že znaleckými posudkami v trestnom konaní bolo jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že poškodený O. S. v čase utrpenia zranení v dôsledku dopravnej nehody, bol pod vplyvom alkoholu (aj keď v malom množstve), nemôže viesť automaticky k záveru, že škoda, t.j. úmrtie O. S., bolo spôsobené výlučne iba vodičom Ing. S. U. om, a to napriek právoplatnému odsúdeniu vodiča v trestnom konaní. Navyše k dopravnej nehode došlo v úseku cesty, ktorá nebola v zastavanej časti obce, ani na cyklistickej cestičke, pričom v tomto úseku cesty zákon o cestnej premávke (§ 4 ods. 2 písm. d/) vyžadoval nulovú hladinu alkoholu v krvi cyklistu.

21.7. Z uvedených dôvodov odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, prihliadol na skutočnosť, že O. S. bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu. Zohľadnil preto existenciu tejto okolnosti pri posudzovaní a určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom a žalobcovi v druhom rade. Za danej situácie vôbec nie je podstatné a opodstatnené konštatovanie, že O. S. dopravnú nehodu nezavinil. Samotná skutočnosť, že mal v krvi alkohol, jazdiac v úseku cesty, na ktorej alkohol vôbec nie je prípustný v akejkoľvek hodnote, postačuje na konštatovanie, že týmto svojim správaním porušil povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o cestnej premávke, v dôsledku čoho mu možno pripísať spoluvinu za dopravnú nehodu, aj keď nie v dôsledku priameho zavinenia dopravnej nehody, ale v dôsledku jeho správania. Na výšku samotnej hladiny alkoholu v krvi poškodeného je potrebné prihliadnuť pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade.

22. Odvolací súd na základe vyššie uvedených dôvodov konštatuje neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd prvej inštancie priznal žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade.

22.1. Vo vzťahu k žalobkyni v prvom rade, odvolací súd nespochybňuje zásah do osobnostných práv žalobkyne, nespochybňuje jej zármutok, traumu, ktorú úmrtím manžela utrpela, taktiež nespochybňuje ich riadny manželský život, ako aj ich rodinné spolužitie, ich manželský vzťah založený na vzájomnej náklonnosti, láske, tolerancii a rešpekte. Taktiež nespochybňuje starostlivosť O. S. o rodinu, o jeho snahu rozvíjania a budovania rodinných vzťahov a materiálneho zabezpečenia. Taktiež vo vzťahu k žalobcovi v druhom rade nespochybňuje jeho zármutok, stres, traumu zo strany milovaného rodiča, v ktorom stratil životný vzor. Poukazuje však aj na skutočnosť, že žalobca v druhom rade v časti smrti jeho otca bol plnoletým, aj keď býval v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, nebol priamo na výživu zo strany zomrelého otca odkázaný.

22.2. Zohľadniac všetky tieto skutočnosti, prihladnuc na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd dospel k záveru, že za základ náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade, manželky poškodeného, je potrebné považovať ako sumu primeranú všetkým okolnostiam prípadu, sumu 10 000 eur tak, ako ju určil súd prvej inštancie, keďže žalobkyňa odvolanie voči takto určenej výške náhrady nemajetkovej ujmy nepodala. Prihladnuc na spoluzavinenie poškodeného (hladinu alkoholu v krvi), odvolací súd dospel k záveru o potrebe zníženia tejto sumy o primeranú výšku. Keďže žiadnym právnym predpisom, ani právnou normou nie je určená výška spoluzavinenia poškodeného, táto je určovaná voľnou úvahou súdu.

22.3. Odvolací súd porovnávajúc danú situáciu so skutkovým stavom v iných, obdobných veciach, v ktorých súdy Slovenskej republiky prihladli na mieru spoluzavinenia poškodeného, ktorá sa pohybuje za alkohol v krvi v rozsahu 30 až 40% (napr. Krajský súd Nitra vo veci 9Co/273/2018 zohľadnil alkohol poškodeného v rozsahu 40%, vo veci Krajského súdu Nitra sp.zn. 8Co/82/2020 zohľadnený alkohol poškodeného v rozsahu 30%, taktiež vo veci 9Co/383/2016 v rozsahu 30%, sp.zn. 25Co 170/2019 v rozsahu 30%, vo veci Krajského súdu Prešov sp.zn. 19Co/229/2013 v rozsahu 40%).

22.4. V danom prípade, zohľadniac predovšetkým výšku hladiny alkoholu v krvi poškodeného (0,49 promile), ďalej, že jazdil na bicykli v správnom smere, vo svojom jazdnom pruhu, bez ohrozovania ďalších účastníkov cestnej premávky, že samotný škodca, vodič motorového vozidla v trestnom konaní sa priznal, že nevenoval dostatočnú pozornosť jazde motorovým vozidlom, dospel k záveru, že primerané zníženie výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade je 10%. Predovšetkým odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že samotní znalci v trestnom konaní v podaných znaleckých posudkoch konštatovali, že táto hladina alkoholu v krvi poškodeného ho nemohla v jazde ovplyvniť. Záverom teda odvolací súd konštatuje, že miera spoluzavinenia poškodeného na danej dopravnej nehode bola minimálna, preto určil výšku tohto spoluzavinenia na najnižšiu mieru, a to 10%.

22.5. Odvolací súd preto vychádzal pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy za akceptácie miery spoluviny poškodeného v rozsahu 10% zo základu, ktorý priznal súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia s uvedenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy súhlasili, odvolanie v tejto časti z ich strany podané nebolo, nemal odvolací súd inú možnosť, ako z tejto, súdom prvej inštancie určenej sumy vychádzať, keď námietky zo strany žalovaných v druhom a v treťom rade smerujúce k výške tejto náhrady, vyhodnotil ako nedôvodné. Žalovaný v druhom rade v priebehu konania nepreukázal svoje tvrdenie, že predmetná výška náhrady nemajetkovej ujmy je pre neho likvidačná. Žalovaná v treťom rade iba vo všeobecnosti namietala výšku nemajetkovej ujmy pre jej neprímeranosť, bez predloženia akéhokoľvek dôkazu. Zníženie náhrady nemajetkovej ujmy pre spoluzavinenie u žalobkyne v prvom rade potom predstavuje zo sumy 10 000 eur sumu 1 000 eur, u žalobcu v druhom rade zo sumy 15 000 eur sumu 1 500 eur.

22.6. Odvolací súd dospel preto k záveru, že tak súdom prvej inštancie priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy, z ktorej ako základu vychádzal odvolací súd pri akceptovaní miery spoluzavinenia poškodeného (v rozsahu 10%), je primeraná, zohľadňujúca jednak fatálny následok dopravnej nehody, ako aj okolnosti, za ktorých k tejto dopravnej nehode došlo, ktorá nemôže byť v žiadnom prípade likvidačná pre povinných.

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnú normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23.1. Súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením o solidárnej zodpovednosti žalovaných v druhom a v treťom rade, ktorých na jednej strane zaviazal spoločne a nerozdielne k náhrade nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom a žalobcovi v druhom rade pri aplikácii ustanovenia § 511 Občianskeho zákonníka, t.j. založil ich nerozlučné procesné spoločenstvo, na druhej strane ich tým istým výrokom zaviazal na plnenie tak, že plnením jedného zo žalovaných, v rozsahu

tohto plnenia, zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvého stupňa nestotožnil.

23.1.1. Súd prvej inštancie zaviazal tak žalovaného v druhom rade, ako aj žalovaného v treťom rade k náhrade nemajetkovej ujmy spoločne a nerozdielne, ktorý nárok žalobcov vychádza z titulu povinného zmluvného poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. V povinnom zmluvnom poistení platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu (v danom prípade bola priama zodpovednosť škodcu prenesená na žalovaného v druhom rade), alebo od poisťovateľa (priamy nárok). Poškodený má síce právo na plnenie tak proti škodcovi, ako aj proti jeho poisťovateľovi, avšak plnenie môže dostať iba raz. Ide teda o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie proti dvom subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu; proti škodcovi ide o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi ide o osobitné právo na plnenie založené všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení). Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t.j., že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát, od dlžníka aj od ručiteľa. Ich vzájomný vzťah je taký, že v tom rozsahu, v akom splnil veriteľovi (poškodenému) jeden z nich, zaniká dlh a tým aj povinnosť druhého. Ak sú obaja žalovaní v jednom konaní, majú postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita a jedným súdnym rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na plnenie celého dlhu, resp. záväzku, avšak vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah, t.j. že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého. Bez tohto určenia by sa pri záväzku s deliteľným plnením uplatnila pri súdnom výkone rozhodnutia zásada rovných podielov dlžníkov na celkovom dlhu voči veriteľovi. Obaja povinní môžu byť, pravda, žalovaní veriteľom na splnenie dlhu každý osobitne v inom konaní a oba hmotnoprávne nároky môžu byť tiež právoplatne priznané (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 202/2004).

23.1.2. Ustanovenie § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, stanovuje solidaritu ako princíp len pre nároky na náhradu škody a nevzťahuje sa na nároky na poistné plnenie, pre ktoré solidarita nie je stanovená ani iným právnym predpisom. V prípade, ak poškodený žaluje škodcu (v danom prípade žalovaného v druhom rade) a súčasne i poisťovateľa, pasívna solidarita nie je možná, pretože vo vzťahu žalobcu ku škodcovi a žalovanému poisťovateľovi ide o dva rozdielne nároky. Zatiaľ čo nárok žalobcu voči škodcovi je nárokom na náhradu škody, nárok žalobcu na výplatu poistného plnenia uplatnený voči žalovanému poisťovateľovi je originárnym nárokom na plnenie založeným osobitným právnym predpisom.

23.2. Z uvedeného záveru vyplýva, že v danom prípade, keďže účastníkmi konania na strane žalovaného, sú škodca, za ktorého nárok prešiel na žalovaného v druhom rade a poisťovňa, z ktorých každý má vo vzťahu k žalobcom plniť z iného titulu, nie je možné, aby bolo súdom založené ich procesné nerozlučné spoločenstvo a aby teda boli zaviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne. Ak súd prvej inštancie zaviazal oboch žalovaných plniť spoločne a nerozdielne, nebol tento postup v súlade s vyššie uvedeným záverom odvolacieho súdu. Odvolací súd preto meniac napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti, zmenil i plnenie žalovaných v druhom a v treťom rade tak, že plnením jedného zo žalovaných, v rozsahu tohto plnenia, zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

24. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami uvedenými v podanom odvolaní.

24.1. V prejednávanej veci odvolanie podal žalovaný v druhom rade, v ktorom namietal predovšetkým nezohľadnenie miery spoluzavinenia poškodeného, v dôsledku zistenej miery alkoholu v jeho krvi. V tejto súvislosti potom namietal aj výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom a v druhom rade, ako aj zmätočnosť a nevykonateľnosť napadnutého rozsudku v časti určenia spôsobu plnenia.

24.1.1. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd odvolaniu žalovaného v druhom rade vyhovel, keď na jednej strane aplikoval ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka o spoluzavinení poškodeného (v dôsledku zistenia alkoholu v jeho krvi), na druhej strane primerane znížil i priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom a v druhom rade, v odôvodnení tohto rozsudku uviedol svoje úvahy, ktorými sa riadil pri zmene napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie na toto odôvodnenie iba poukazuje.

24.2. K námietke odvolateľa, že súdom prvej inštancie je výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná žalobcom v prvom a v druhom rade, neprimeraná a neprimerane vysoká, pre žalovaného v druhom rade má nepriaznivé až likvidačné dôsledky, odvolací súd iba poukazuje na odôvodnenie priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade a žalobcovi v druhom rade tak v rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj v tomto rozsudku, keď odvolací súd znížil výšku náhrady nemajetkovej ujmy práve v dôsledku čiastočného vyhovenia odvolaniu žalovaného v druhom rade. Navyše žalovaný v druhom rade

v priebehu konania nepreukázal a ani žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy by na žalovaného v druhom rade pôsobila likvidačne. Odvolací súd iba dodáva, že pre prevádzkovateľa podnikateľskej činnosti, súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v žiadnom prípade nemôže pôsobiť likvidačne (bez preukázania tejto skutočnosti žalovaným v druhom rade). Odvolací súd priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považuje za primeranú, zohľadňujúcu následok škody, ako aj okolnosti, za ktorých bola táto nezvratiteľná škoda spôsobená.

24.3. K námietke o nepriznaní trov konania, odvolací súd iba dodáva, že predmetom tohto konania bola náhrada nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisí od úvahy súdu. Žalobcovia v prvom a v druhom rade boli nepochybne úspešní čo do základu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Výška závisela od úvahy súdu, ktorú nemohli žalobcovia nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Zamietnutá časť nároku nemajetkovej ujmy teda nie je prejavom procesného úspechu žalovaných, ale iba dôsledkom úvahy súdu. Žalobcovia sú preto procesne úspešní, nakoľko mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Výška trov konania bude priznaná iba z prisúdenej sumy, avšak v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

25. Odvolanie v danej veci podala i žalovaná v druhom rade. Namietala predovšetkým nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, jeho nevyváženosť, zmätočnosť spočívajúcu najmä v tom, že súd prvej inštancie skopíroval predchádzajúci rozsudok so všetkými jeho chybami uvedenými v odôvodnení rozsudku. Napr. súd prvej inštancie na viacerých miestach odôvodnenia dôvodí zákonom o odškodnení pozostalých po zamestnancovi, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu - pozostalostná úrazová renta, či zákonom číslo 381/2002, ktorý neexistuje, alebo hovorí o žalobcovi v druhom rade v ženskom rode, o zostávajúcich žalobcoch (deťoch), čo nie je v súlade so skutkovým stavom veci, nezrozumiteľné odôvodnenie v ods. 76. a 77., na čo upozornil už odvolací súd v zrušujúcom uznesení. Súd prvej inštancie tomuto vôbec nevenoval pozornosť.

25.1. Odvolací súd k tejto námietke odvolateľa musí iba prisvedčiť a vyhodnotiť ju ako dôvodnú. Súd prvej inštancie zjavne nevenoval dostatočnú pozornosť odôvodneniu napadnutého rozsudku, keď vytýkané pochybenia zo strany žalovanej v druhom rade sú pravdivé a skutočné. Taktiež je pravdivé tvrdenie žalovaného v druhom rade o rozsiahlej, niekedy až zmätočnej teórii uvedenej v odôvodnení napadnutého rozsudku.

25.1.1. Odvolací súd čiastočne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, doplnil odôvodnenie v rozsahu zmeny, ako aj odôvodnenie nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Dodáva iba, že ani takéto čiastočne zmätočné, nejasné a nepresné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nemôže mať za následok úplné zamietnutie žaloby tak, ako to požadovala žalovaná v treťom rade. Námietka, týkajúca sa nepresného označenia ukončenia šetrenia poisťnej udalosti zo strany súdu prvej inštancie nemôže byť dôvodom pre neuznanie nároku žalobcov v prvom a v druhom rade.

25.2. Žalovaná v druhom rade následne v podanom odvolaní namietala, zhodne so žalovaným v treťom rade, jednak nezohľadnenie skutočnosti, že poškodený v čase vzniku dopravnej nehody, t.j. v čase jeho smrti, mal zistený v krvi alkohol a v tejto súvislosti aj výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcom v prvom a v druhom rade.

25.2.1. Odvolací súd v súvislosti s touto námietkou iba odkazuje na odôvodnenie tohto rozsudku, v ktorom podrobne odôvodnil zmenu napadnutého rozsudku v dôsledku priznanej spoluviny poškodeného (alkohol v jeho krvi) a tiež zníženú výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom a v druhom rade.

26. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy do sumy 9 000 eur u žalobkyne v prvom rade a sumy 13 500 eur u žalobcu v druhom rade potvrdil, vo zvyšnej časti nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

27. Odvolací súd, keďže zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Náhrada trov konania je viazaná na úspešnosť strany sporu v danom spore. V prejednávanej veci predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy, pričom súd nie je viazaný navrhovanou výškou tejto ujmy zo strany žalobcov, keďže výška náhrady nemajetkovej ujmy je na úvahe súdu. Za tejto situácie potom akákoľvek priznaná suma zabezpečuje strane sporu úspech v konaní.

27.1. Žalobkyňa v prvom rade sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40 000 eur. Súd jej priznal náhradu vo výške 9 000 eur. Žalobca v druhom rade sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy 20 000 eur, súd mu priznal sumu 13 500 eur. Obaja žalobcovia boli v časti nároku na náhradu nemajetkovej

ujmy v plnom rozsahu úspešní, preto im v tejto časti prináleží plná náhrada trov konania na súde prvej inštancie, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

27.2. Na odvolacom súde boli čiastočne úspešní žalovaní v prvom a v druhom rade, keď odvolací súd čiastočne vyhovel ich odvolaniu v časti náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom a v druhom rade. Keďže však aj rozhodnutie súdu odvolacieho súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy vychádza z úvahy súdu, pri ktorom rozhodovaní súd nie je viazaný návrhom žalobcov, odvolací súd priznal v odvolacom konaní náhradu trov žalobcom v prvom a v druhom rade, ktorí boli procesne úspešní, keďže základ ich nároku bol daný.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).